

ГОЛЬТЯЄВА

Людмила Анатоліївна
Golyteval@yandex.ru

УДК 330.342.23

СТАТИСТИЧНА ОЦІНКА СТАНУ ХІМІЧНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ
ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

STATISTICAL ESTIMATION OF CHEMICAL INDUSTRY KHARKIV REGION

к.е.н., доцент, кафедра статистики та економічного прогнозування, Харківський національний економічний університет ім. С. Кузнеця

У статті проведено порівняльний аналіз структури хімічної промисловості України та Харківської області. Досліджено основні тенденції розвитку хімічної промисловості регіону.

В статье проведен сравнительный анализ структуры химической промышленности Украины и Харьковской области. Исследованы основные тенденции развития химической промышленности региона.

The article provides a comparative analysis of the structure of the chemical industry of Ukraine and Kharkov region. The basic tendencies of development of the chemical industry are researched in the region.

Ключові слова: промисловість, хімічна промисловість, обсяг реалізованої промислової продукції

Ключевые слова: промышленность, химическая промышленность, объем реализованной промышленной продукции

Keywords: industry, chemical industry, volume of industrial products

ВСТУП

Проблеми хімічної галузі країни висвітлюються у наукових працях таких вчених, як Тяжкороб І.В. [5], Чуприна Н.М. [3], Шубін О.О. [4] та ін. Також, загальні аспекти розвитку Харківської області, в тому числі галузі, що аналізується наведені у Стратегії розвитку Харківської області на період до 2020 року [1], тому статистичне дослідження сучасного стану хімічної промисловості харківської області є необхідним для подальшої оцінки перспектив її розвитку.

МЕТА РОБОТИ полягає у вивченні основних тенденцій розвитку стану хімічної промисловості Харківської області.

МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Інформаційною основою статті є ресурси Internet, наукові праці, матеріали періодичних видань, офіційні матеріали, звіти статистичних організацій.

При проведенні дослідження використано методи структурного та динамічного аналізу, порівняння та узагальнення статистичної інформації.

РЕЗУЛЬТАТИ

Структура хімічної промисловості України складається з наступних складових: виробництво коксу та продуктів нафто перероблення; виробництво хімічних речовин і хімічної продукції; виробництво основних фармацевтичних продуктів і фармацевтичних препаратів; виробництво гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції.

В структурі реалізованої продукції хімічної галузі України домінує виробництво гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції (34,9%) (Рис. 1) [2].

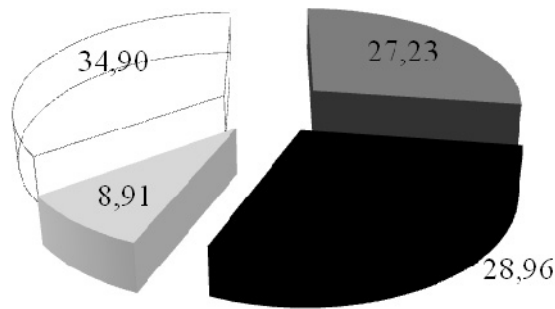
Хімічна промисловість Харківської області є частиною хімічної промисловості України. У структурі обсягів реалізації хімічної промисловості Харківської області найбільшу питому вагу займає виробництво гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції (47, 96%); виробництво коксу та продуктів нафтоперероблення (25,77%); виробництво основних фармацевтичних продуктів і фармацевтичних препаратів (16,21%) та виробництво хімічних речовин і хімічної продукції – 10,07% (рис. 2) [2].

В цілому структура хімічної промисловості Харківської області подібна (коефіцієнт подібності дорівнює 0,8) до структури хімічної промисловості України. Відмінність полягає у тому, що значно менше хімічна промисловість Харківської області зорієнтована на виробництво хімічних речовин і хімічної продукції та значно більше на виробництво основних фармацевтичних продуктів і фармацевтичних препаратів.

Підтвердженням цього є те, що Харківська область є одним з лідерів з виробництва лікарських препаратів, фіто- і парафармацевтичних косметичних засобів. Частка м. Харкова в фармвиробництві України сягає 45%. Тут випускається більше 300 найменувань лікарських засобів, розміщено найбільше в Україні фітохімічне виробництво [1].

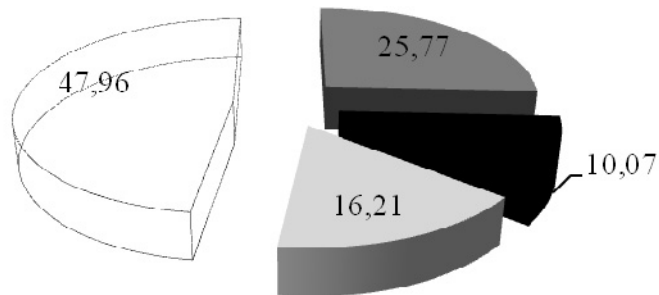
Далі проаналізуємо основні тенденції розвитку хімічної промисловості Харківської області за обсягами реалізованої продукції (товарів, послуг) у 2010-2014 рр. (табл.1) [2].

Графічно, основні тенденції обсягів реалізованої продукції (товарів, послуг) хімічної промисловості за видами економічної діяльності у 2010-2014 рр. наведено на рис.3.

- виробництво коксу та продуктів нафтоперероблення
- виробництво хімічних речовин і хімічної продукції
- виробництво основних фармацевтичних продуктів і фармацевтичних препаратів
- виробництво гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції

Рис. 1. Структура реалізованої продукції хімічної галузі України, 2014р., %

- виробництво коксу та продуктів нафтоперероблення
- виробництво хімічних речовин і хімічної продукції
- виробництво основних фармацевтичних продуктів і фармацевтичних препаратів
- виробництво гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції

Рис. 2. Структура реалізованої продукції хімічної галузі Харківської області, 2014р., %

Таблиця 1

Темпи росту обсягів реалізованої продукції (товарів, послуг) хімічної промисловості за видами економічної діяльності у 2010-2014 рр.

Вид економічної діяльності	Ланцюгові темпи росту, %				Середньорічні темпи росту
	2011	2012	2013	2014	
виробництво коксу та продуктів нафтоперероблення	143,95	114,70	78,58	92,08	104,54
виробництво хімічних речовин і хімічної продукції	106,88	120,62	120,04	95,43	110,24
виробництво основних фармацевтичних продуктів і фармацевтичних препаратів	182,06	105,91	101,79	136,55	127,95
виробництво гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції	123,72	101,96	104,21	108,98	109,41

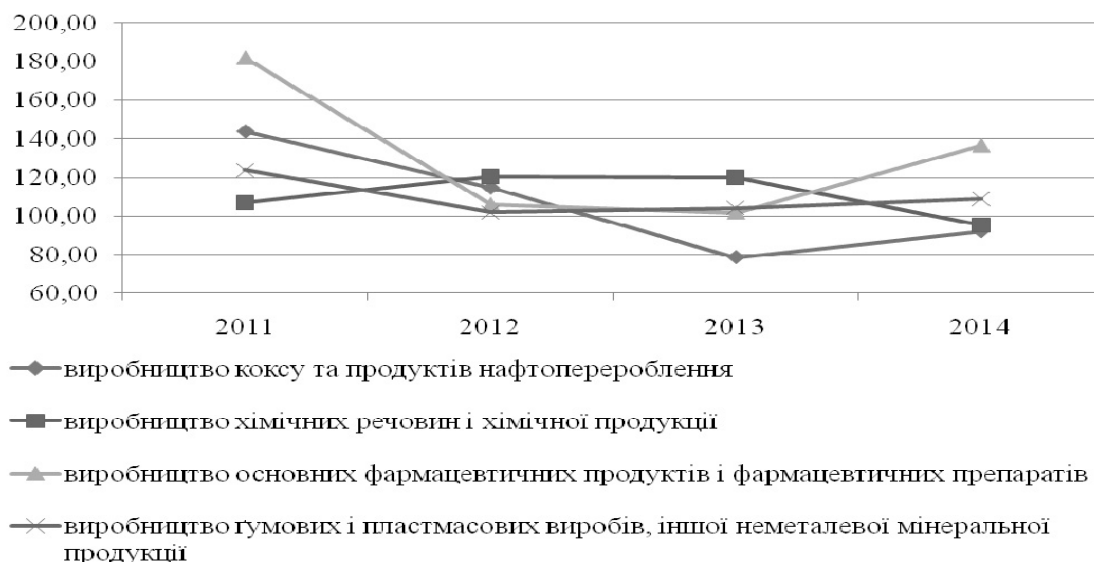

Рис. 3. Темпи росту обсягів реалізованої продукції (товарів, послуг) хімічної промисловості за видами економічної діяльності у 2010-2014 рр.

Тобто, за рис. 3 спостерігаються однакові тенденції щодо виробництва коксу та продуктів нафтоперероблення та виробництва основних фармацевтичних продуктів і фармацевтичних препаратів, а саме темпи росту у 2012р. та 2013р. знижувались, а у 2014р. спостерігається збільшення темпів росту за зазначеними видами діяльності.

Тенденція розвитку виробництва хімічних речовин і хімічної промисловості говорить про високу чутливість цього виду діяльності до кризових явищ. Так у 2012р. темп зростання збільшується, починаючи з 2013р. постійно зменшується. Середньорічний темп росту дорівнює 110,24%.

У виробництві гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції спостерігається дещо відмінна тенденція. У 2012р. спостерігається зниження темпу росту, а з 2013р. відбувається його зростання. В цілому за період з 2011р. по 2014р. середньорічний темп зростання дорівнює 109,41%.

ВИСНОВКИ

Таким чином, слід зазначити, що на протязі періоду з 2010р. по 2014р. у розвитку хімічної промисловості Харківської області в цілому спостерігається позитивна тенденція, про що свідчать

середньорічні темпи зростання обсягів реалізації. Основною відмінністю структури хімічної промисловості Харківської області є те, що галузь орієнтується більш на виробництво фармацевтичних препаратів.

Список використаних джерел

1. Стратегія розвитку Харківської області на період до 2020 року. – Офіційний сайт Харківської обласної державної адміністрації [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://kharkivoda.gov.ua/content/documents/431/43045/files/new-563_SRR2020.pdf
2. Офіційний сайт Головного управління статистики у Харківській області [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://kh.uprstat.ua>.
3. Чуприна Н.М. Актуальні економічні питання в хімічній галузі України Наукові записки. Серія «Економіка» <http://ecj.oa.edu.ua/articles/2013/n23/25.pdf>
4. Шубін О.О. Хімічна промисловість України: економічні трансформації та перспективи. Монографія. - ДонНУЕТ, 2011, 768с.
5. Тяжкороб І.В. Організаційні зміни та їх науково-методичне забезпечення у розвитку хімічного комплексу регіону: монографія / І.В. Тяжкороб. – Луганськ: ТОВ «Ноулідж», 2011. – 187 с.